

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Naša bodoča državna politika

Značilni govori ministrov in poslancev na shodih JRKD -- Za uravnavo naše kreditne politike in za ozdravljenje naših denarnih zavodov -- Inflacije ne bo! -- „Politika JRKD mora biti kmetška ali pa je ne bo!“

Preteklo nedeljo se je zbralo na zborovanju JRKD na Igu pod Krimom pri Ljubljani kljub slabemu vremenu in kljub delni povodnji po okolici nad 400 kmetov iz podkrimskih občin, da slišijo, kaj jim bodo povedali njihovi zastopniki v vladi in v parlamentu in da na drugi strani tudi sami povedo svoje želje.

Na zborovanju sta govorila gg. minister Pucelj in poslanec Komana.

Govor ministra Puelja.

Minister Pucelj je rekel med drugim:

»Prihajam med vas kot mož, odkritosrčen in iskren, in samo tak mož lahko pove nekaj koristnega.

Na politiko je treba vedno gledati pravilno. Treba se je učiti in jo zasledovati. Nikdar pa ni na mestu malodušje!

Gre za državo! Kaj pa je država? Država je kakor velik grunt, kakor zveza velikih gruntov. Vi pa sami veste, kakšen boj je z družino na na gruntu, kaj vse mora potrpeti in pa urediti gospodar. Tu mora reči da, tam zopet ne in zopet ne, kajti gospodarjeva beseda je zadnja. On mora skrbeti, da se grunt ne razbije, da reši družini zemljo in življenje na njej. Kakor v družini, ko včasih vleče ta v to, drugi zopet v drugo stran, tako so tudi v državi različni stanovi in vsak se bori za to, da bi njegovi nazori bili uveljavljeni. Pri vsem pa je treba organizacije, zato se organizirajte tudi vi in vsi drugi v naši vsedržavni stranki. Nikoli več ne bo dovoljeno organizirati v naši državi kake pokrajinske stranke, ki vlečejo vsaka k sebi. Eden mora biti gospodar, vsi pa za hišo. (Živahno pritrdjevanje.) Dolžnost vsakogar je, da gre v stranko, in delžnost mož in fantov, ne samo pravica je, da vplivaste organizirani v stranki, na dogodke v politiki.

Za tem se je g. minister dotaknil vprašanja, ki je mnogim na jeziku, vprašanja inflacije. Varajo pa se oni, ki mislijo in verujejo, da bo do tega prišlo. Vlada ima v svojem programu izpremembo zakona o zaščiti kmetov. Poživila se bo gradbena delavnost in se bodo pričele graditi ceste, razne železnice in drugo, s čimer se bo dvignil promet bankovcev in se bo ustvarila prilika zaslužka vsem. G. minister je obrazložil tudi, da se bodo sklepale nove trgovinske pogodbe z raznimi državami. Vlada ima ogromne težave, vendar dela. Ena tolažba naj nam ostane: Ni najslabše pri nas in če boste vsi pomagali graditi in boljšati razmere v svoji hiši, v svoji državi, bo vse v redu!

Govor ministra Puelja so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem, ravno tako pa tudi

govor poslanca Komana.

Ta je rekel med drugim:

»Iz sedanje krize, ki tlači ves svet, bomo kmalu izvozili ter se bodo dvignile cene tudi kmetijskim pridelkom.

V narodni skupščini se je uredilo več novih zakonov, med drugimi tudi zakon o kmečkih občinah. Novi občinski proračuni bodo sestavljeni že na podlagi združenih občin in se bo prav gotovo lažje delalo. Tudi zakon o banovinskih samoupravah nam bo služil, ker se bo z njim močno povečal delokrog banovin in se bo marsikaj lahko reševalo doma, kar se doslej dni.

Zborovanje JRKD v Novem Sadu

Preteklo nedeljo se je vršilo tudi v Novem Sadu (v Vojvodini) veliko zborovanje JRKD. Na tem zborovanju je govoril tudi minister dr. Albert Kramer.

Minister dr. Kramer je v svojem govoru najprej razložil pomen in namen JRKD in tolmačil pomen narodnega in državnega edinstva za male ljudi (kmete, delavce in obrtnike), potem pa je prešel na gospodarska vprašanja.

Rekel je med drugim:

Mi se v naši državni politiki sedaj odločno borimo, da dosežemo boljšo situacijo za glavne kmečke pridelke. Vlada se bavi sedaj vedno bolj intenzivno s problemi naše splošne kreditne politike, s problemom ozdravljenja naših denarnih zavodov in s problemom zaposlitve širokih slojev naroda, ki bi znova zaposleni v veliki meri pripomogli, da se naša splošna gospodarska situacija izboljša.

Vse te težke naloge, ki čakajo vlado, bodo dva ali trikrat težje rešljive, če se naš narod v svoji večini ne bo angažiral za izvajanje te naše državne politike. Lažje pa jih bo rešiti, če se bodo trezni jugoslovansko misleči Srbi, Hrvati

Dobimo tudi zakon o obvezni telesni vzgoji in zakon o gasilstvu. Mladina se bo vežbala od 14. do 20. leta, posebno ob nedeljah in praznikih. Namen zakona je, da se vzgoji naš moški naraščaj v narodnem duhu. Tudi se bo potem lahko znižal vojaški kadroški rok ter bo država prihranila pri tem milijone. Predvideni so tudi pomladki pri gasilstvu ter se bodo lahko tudi ženske vežbale v samaritanski službi.

Pripravlja se dalje novela k agrarnemu zakonu in bodo zapadla agrarni reformi tudi nekatera posestva, ki doslej še niso bila razdeljena. Govornik je potem orisal kvarni vpliv punkcij dr. Korošca, s katerimi so dobili naši sovražniki orožje proti naši domovini. Mi pa ne damo, da bi se barantale za našo zemljo in naš narod, zato hočemo močno državo.

Z največjim odobravanjem pa so pozdravili poslušalci besede g. poslanca Komana, ko je rekel:

»Politika vsedržavne stranke JRKD mora biti kmetška in ljudska, ali pa je ne bo!«

in Slovenci zbrali v veliko vojsko, odločeno, da izvojuje bitko do končne zmage jugoslovanske ideje.

Samo pozitivna politika onega, ki danes v našem narodu sistematično dela, ima vidne in jasne cilje in jasen program, a to je samo politična organizacija, katero predstavlja JRKD. Mi se moramo združiti v veliko narodno vojsko, v delovno vojsko naroda, ki je bil mobiliziran pri volitvah 8. novembra in ki mora sedaj iti od zmage do zmage.

Pozdrav v imenu Slovencev.

Svoj govor je končal minister dr. Kramer z besedami:

»Ob koncu mi dovolite, da vas pozdravim še kot Slovence s terena, kjer borba za nacionalno misel ni lahka in kjer je naša jugoslovanska ideja, organizirana v naši stranki, zmagala. Trdno verujem v njeno popolno zmago in vas zato pozdravljam kot Slovence ter vam kličem:

V vseh stvareh naše nacionalne in državne politike čutimo skupno, kajti te velike stvari morajo biti skupne vam v Vojvodini, enako kakor onim v Šumadiji in nam pod Triglavom.«

Balkanski pakt

Zenevski dopisniki raznih listov ugotavljajo na podlagi svojih opazovanj, da ni izključeno, da že obstoji nova zveza balkanskih držav, kateri pripadajo Bolgarija, Turčija, Albanija in Grčija, pod vodstvom Italije.

V Ženevi so opazovali, kako se zastopniki omenjenih držav v Ženevi vedno sučejo okoli italijanskega zastopnika barona Aloisi-a in kako v vsakem slučaju nastopajo enotno, po italijanskim navodilih.

Ves o »balkanskem paktu« ni neverjetna in je zato za nas nad vse važna. Če pomislimo, kako tesne so zveze Italije z Avstrijo in Ogrsko

na severu naše države, potem nam postane takoj jasno, kaj namerava Italija doseči na Balkanu!

Italijanska politika glede Balkana nam postane lahko razumljiva, če pomislimo, da živi v Italiji na skoro enako velikem prostoru kakor je Jugoslavija, štirikrat toliko ljudi kakor pri nas! Za takšno množico doma ni dovolj kruha in zato si mora Italija odpreti pot v svet. Na zapad in na sever je Italiji pot zaprta, ker sta Francija in Nemčija že itak preobljedeni, na Balkanu pa je še precej prostora. Nedolžni Balkan je dalje »točka najmanjšega odpora« — po italijanskem mnenju — in zato je razumljivo, da stremi vsa italijanska politika za Balkanom.

Milijonska kulturna ustanova

Ustanova Josipa in Marije baron Švegel - Za znanost in umetnost

Slovenci se ne moremo ponašati z velikim številom bogatašev, ki bi bili darovali za splošno koristne ali dobrodelne namene velike vsote, dasiravno žive tudi med nami precej petični ljudje. Posebno v novejšem času so primeri take radodarnosti precej redki. Zato pa je javnost toliko bolj iznenadena vsled poročil, da sta zapustila ranjki baron Josip Švegel in njegova nedavno umrla soproga Marija znaten del svojega premoženja za veliko kulturno ustanovo.

Kdo je bil baron Josip Švegel?

Avstrijski tajni svetnik baron Josip Švegel je bil rojen 29. februarja 1836. na Gorjah pri Bledu. Po dokončanih študijah (v Ljubljani in na Dunaju) je vstopil v diplomatsko službo, kjer se je v najtežjih poslih odlično udeleževal. V priznanje njegovih zaslug mu je avstrijski cesar podelil baronsko čast in ga odlikoval z imenovanjem za tajnega svetnika.

Na svojo deželo in na svoj rojstni kraj baron Švegel ni nikdar pozabil, zlasti ne v dobi, ko je bil državni in deželni poslanec, in baš njegovemu mogočnemu vplivu se mora biva Kranjska dežela zahvaliti za mnogo, zlasti gospodarskih uspehov.

Njegova soproga Marija je bila iz znane tirolske (italijanske) rodbine de Battisti, izredno izobražena plemkinja, ki se je popolnoma poglabila v mišljenje svojega soproga.

Oporoka.

Baron Josip Švegel, ki je umrl začetkom svetovne vojne, je postavil za glavno dedinjo svojega milijonskega premoženja svojo soprogo, bogato pa se je spomnil tudi svojih sorodnikov, zlasti svojega nečaka dr. Ivana Šveгла, ministra

n. r. in poslanika, ki živi na veleposestvu v Gorjah.

V svoji oporoki pa je tudi določil, naj dobi večino njegovih skoro iz vseh krajev sveta nabranih umetnin tedanji Kranjski deželni — sedaj Narodni — muzej, njegova soproga pa naj določi, kateri predmeti naj se izroče muzeju, ki naj jih hrani v posebni zbirki.

Milijonska ustanova

V svoji oporoki je baron Josip Švegel določil dalje 1 milijon kron za ustanovo, iz dohodkov te ustanove pa naj bi se izplačevale pod vodstvom posebnega kuratorja vsako leto podpore v znanstvene, umetniške in humanitarne namene.

Vse določbe v oporoki svojega soproga je ranjka baronica Marija do podrobnosti izpolnila.

Volilo za »Dečji dom«

Storila pa je še več: neko svojo hišo na Dunaju je zapustila »Dečjemu domu kraljice Marije« v Ljubljani.

Volilo 1 milijona kron, ki ga je bil določil pokojni baron Josip Švegel za ustanovo, pa se je vsled znanih valutnih izprememb skrčilo na skromnih 250.000 dinarjev. Zato je baronica Marija določila, naj pripadejo ustanovi (po smrti njene sestre in njenega nečaka) še tri hiše v Ljubljani, ki so vredne več milijonov dinarjev.

Tako bo ustanova Josipa in Marije barona Švegel ena največjih narodnih ustanov v naši deželi.

Velikemu dobrotniku in blagi njegovi soprogi pa naj se ves narod izkaže hvaležnega za njegovo plemenito velikodušnost.

Čemu vse to?

Nepremišljena dejanja zapeljancev - Nepotrebne žrtve - Slab znak naše „kulture“

Ni še dolgo tega, morebiti mesec dni ali dva, ko je v stanovanju šolskega upravitelja v Cerkljah ob Krki pozno ponoči počil »peklenski stroj« in samo srečen slučaj je nanesel, da eksplozija ni zahtevala nobenega človeškega življenja. Orožniki, ki so to zadevo preiskovali, so kmalu izsledili 3 fante in jih izročili sodišču v Krškem v nadaljnje postopanje. Fantje so se sprva izgovarjali in branili, kakor so se pač znali, po večtedenskem zaporu so se pa le omehčali in so izpovedali, da jih je napeljal na tisto brezumno dejanje njihov domači g. kaplan. Po tej izpovedi so orožniki prijeli tudi g. kaplana in še nekega posestnika kot moralna krivca... Zadnjo besedo bo imelo seveda sodišče (v Novem mestu).

Pred dobrim tednom pa je slavil Sokol v Št. Vidu pri Ljubljani neko svojo slavnost. Tudi ta slavnost nekaterim domačim fantom ni dala miru in so sklenili slavnost motiti s tem, da bodo zvečer motili električno razsvetljavo slavnostnega prostora s tem, da bodo prerezali električni vod. Pri tem poslu pa je imel fant, ki je hotel vod prerezati, veliko smolo: prišel je po nesreči v stik z vodom in močan električni tok je fanta tako obžgal, da je že naslednjega dne v ljubljanski bolnišnici umrl...

To sta samo dva pojavi, ki pričata dovolj glasno, kako strahovito se je razpasla med ljudmi politična podivjanost. Politično podivjanost opazujemo sicer tudi v drugih deželah, v Nemčiji, v Avstriji in drugod, toda v tako odurni obliki in tako brez glave in pameti kakor pri nas se ta nesrečna bolezen menda nikjer ne pojavlja!

Ljudi, ki so nam nasprotni, a imajo le še nekaj zdravih možganov in troho razsodnosti v glavi, si dovoljujemo vprašati: Kaj pa hočete s takimi brezglavimi dejanji doseči? Mar mislite, da se bo res ves svet prekucnil, če ubijete ubogega učitelja — in to enega samega! — ali pa če za par minut zatemnite ta ali oni veseliški prostor? Na mesto umorjenega učitelja bo prišel drugi in ugasnjene svetilke bodo čez nekaj minut zopet zažarele! Trpeli pa bodo zaradi takih pobalinstev ljudje, ki navadno niti ne vedo ne, kaj je politika!

Zato pravimo vsem, ki imajo še nekaj srca in nekaj razuma v sebi: S pobalinstvi se danes politika ne dela, ampak samo s pametjo! Zdrava pamet pa nam pravi, da je moč in avtoriteta naše države še vedno tolikšna, da javnega nasilja in pobalinstev ne more in ne sme trpeti od nobene strani! Zato pa je blaznost, zaletavati se v tako močan zid kakor je moderna država!

Mi Slovenci se radj bahamo — najrajši pred samimi seboj — s svojo »kulturo«. Vprašamo: Ali so pobalinstva, kakor smo jih omenili zgoraj, znak kulturnosti, omike in izobrazbe ali pa so to dokazi podivjanosti? Premislite to in se po tem ravajte vsaj v bodoče!

Klobuke zadnje novosti v raznih barvah in oblikah nudi

MIRKO BOGATAJ (prej Pok)

TRGOVINA KLOBUKOV

LJUBLJANA, STARI TRG 14

Domača postrežba!

Cene nizke!

Sokolski tabor v Vižmarjih

Na Vnebohod je Sokolsko društvo Št. Vid-Vižmarje z velikim taborom proslavilo svojo 25-letnico, združeno z razvitjem novega prapora, ki sta mu kumovala ban dr. Drago Marušič in ga. Komanova, soproga nar. poslanca Albina Komana. Proslava, ki se je je udeležila mnogoštevilna sokolska javnost od blizu in daleč, je bila lepa manifestacija sokolskega dela in duha. Poleg uspelega telovadnega nastopa se je vršil tudi velik tabor z razvitjem novega prapora. Ban dr. Drago Marušič je kot kum izročil novi prapor z lepim posvetilnim nagovorom, v katerem je v vznešenih besedah tolmačil idejni pomen prapora in njegovih barv, ki so izraz našega duhovnega in srčnega hotenja in čustvovanja.

★

Konferenca Male antante

Od 30. maja do 1. junija se bo vršila konferenca ministrov za zunanje zadeve dr. Beneša, dr. Jevtića in g. Titulesca v Pragi.

Posvetovali se bodo in sklepali o sledečih točkah:

1. o splošnem političnem položaju,
2. o načrtu za medsebojno gospodarsko sodelovanje.

Glede splošnega političnega položaja bodo razpravljali: 1. o akciji za revizijo mirovnih pogodb, 2. o razorožitvi, 3. o stališču, ki naj ga zastopa Mala antanta na svetovni gospodarski konferenci v Londonu, 4. o odnošajih držav Male antante do Italije, Nemčije, Rusije, Poljske, Madžarske in Avstrije in 5. o splošni politiki Male antante.

Glede gospodarske politike pa bodo razpravljali: 1. o določitvi štatuta za medsebojno gospodarsko sodelovanje, 2. o organizaciji gospodarskega sveta Male antante in 3. o možnosti ustanovitve gospodarske zajednice Male antante.

Program konference je torej dovolj obširen. Glede političnega sodelovanja se bo gotovo našla pot za sodelovanje na celi črti, ker ogroža akcija za revizijo mirovnih pogodb vse tri države v enaki meri; za gospodarsko zblizanje pa bo težje najti srednjo pot, ker so gospodarski interesi v Mali antanti združenih držav precej različni in jih ne bo lahko spraviti na enotno črto.

★

Proti reviziji mirovnih pogodb

Veliko protestno zborovanje v Beogradu

Preteklo nedeljo so sklicali zastopniki številnih narodnih organizacij velik shod v Beogradu, da protestirajo proti nameri nekaterih velesil, ki hočejo z revizijo mirovnih pogodb revidirati zlasti današnje državne meje.

Zborovanja se je udeležilo nad 30.000 ljudi. Poseben pomen je dobilo to zborovanje s tem, da so se ga udeležili tudi odlični češki in romunski politiki, ki so s tem krepko podčrtali neomajno solidarnost držav Male antante v tem vprašanju, ki ne morejo mirno dopustiti, da bi se jim jemalo to, kar je bilo pridobljenega v krvavi vojni s potoki krvi.

Podobna zborovanja so priredili tudi v raznih čeških in romunskih mestih in zato ni dvoma, da je tudi zunanji svet slišal naš glas, t. j. glas tistih, ki bi imeli kvečjemu vzrok zahtevati revizijo meja v svojo korist, ne pa v svojo škodo!

★

† Ivan Roškar

Pri Sv. Jurju v Slovenskih goricah je pretekli teden preminul v starosti 73 let bivši poljedelski minister in nar. poslanec Ivan Roškar. Pokojnik, ugledna in spoštovana osebnost, je zastopal naše obmejne kraje Slov. gorice že v dunajskem parlamentu, po prevratu pa v beograjski narodni skupščini. V naši državi je bil tudi minister za kmetijstvo. Kot kmet-samouk se je s pridnostjo in prirodno inteligenco povzpел na tako visoko mesto vsemu kmetškemu narodu v ponos. Bodi mu ohranjen časten spomin!

Povodnji in požari

Silni nalivi. — Sava, Ljubljana, Krka in neštete potokov se je razlilo čez bregove. — Velika korist regulacijskih del. — Kmetje, zavarujte svoja poslopja!

Hudo deževje, ki so ga nam prinesli zadnji dnevi preteklega tedna, je imelo za posledico veliko in naglo naraščanje rek in potokov skoro v vseh delih Slovenije.

Večina rek pa je prestopila svoje bregove in se razlila daleč po sosednjih poljih.

Posebno močno so narastli potoki na Notranjskem, kjer je padlo največ dežja. Tudi ljubljanska okolica z Barjem je močno prizadeta, ker je Ljubljana močno narastla z vsemi svojimi pritoki vred, tako da se da priti v nekatere vasi le po velikih ovinkih. Tudi Krka je preplavila vse nižje ležeče kraje in nanesla na polja obilo peska in prodja, odnesla pa s seboj veliko rodovitnega sveta. Škoda, ki jo je napravila povodenj, je ponekod prav občutna.

Vode so močno narasle tudi na Štajerskem, vendar pa doslej ne poročajo od nikoder o večjih nesrečah.

Pač pa trpi štajerski del Dravske banovine od večnih požarov. V najnovejšem času je gorelo v Zibiki, potem v Tuntovcu in v Gradiškem dolu.

Ob naraščanju vod so povsod, kjer imajo le količkanj urejene hudournike, opazovali blagodejni vpliv regulacij. Zato bo treba za izvršitev takih del na vsak način najti potrebna sredstva, ki se, kakor kažejo sedanje izkušnje, obilo izplačajo.

Glede požarov pa moramo vedno in vedno ponavljati opomin:

Kmetje, zavarujte se! Nesreča nikdar ne počiva in zato mora biti vsak pripravljen, da posledice nesreče omili s pametnim zavarovanjem!

Beraška nadloga na deželi

Nasilneži in delomržeži. — Zlo je treba zatreti magari s surovo silo!

V najnovejšem času se je zlasti po deželi zopet silno razpaslo beračenje. Podoba je, kakor da so berači organizirani, kajti komaj odide iz vasi ena tolpa, se že pojavi druga, tako da ljudje nikdar ne pridejo iz strahu, kdaj jim bo začela hiša goreti nad glavo, če se beraški bandi zamerijo.

Beračje pa, ki danes veselo potujejo od vasi do vasi, navadno niso pravi, potrebni reveži, ampak so večinoma delomržni lenuhi in postopači, ki se pritepajo v deželo od vseh strani sveta. Domačin je med njimi prav redek pojav. Ti pritepenci pa ne samo da nočejo delati, čeprav je na kmetih sedaj dela dovolj, ampak izsiljujejo od ljudi z grožnjami denar, vino, meso itd., česar ljudje še sami nimajo.

Ta potepuška in tatinska svojat ogroža danes že skoro vsako vas. Zato pa je skrajni čas, da varnostni organi to sodrigo brezobzirno polove in jo odženejo tja, odkoder se je natepla. Mi smo država reda in miru in zato je treba poseči magari tudi po najbolj okrutnih sredstvih, da se potepuštvu in grožnjam s požari itd. napravi enkrat konec, če ne, bodo kmetje prisiljeni, da napravijo v sporazumu z oblastjo mir in red sami.

USTAVA REFORMIRANE KRŠČANSKE CERKVE

Nj. Vel. kralj je na podlagi čl. 28. zakona o evangeljsko-krščanskih cerkvah in o reformirani krščanski cerkvi kraljevine Jugoslavije predpisal in proglasil ustavo reformirane krščanske cerkve kraljevine Jugoslavije.

Poplača zvestobo!

Davno že ste spoznali njegovo vrednost — Schichtovo terpentinsko milo je nenadomestljivo.

Torej: Pazite prav posebno na izvirni ovoj in na varnostno znamko „JELEN“. Potem se Vam ni bati ponarejenih mil.

SCHICHTovo
TERPENTINOVNO MILO

..ampak
poprej za
namakanje:
Ženska
hvala!

STJ2-33

PRILJUBLJENI JUGOSLOVANSKI IZDELEK!

Besede in dejstva!

Lepe besede na konferencah, dejanja so pa drugačna!

Našo dobo bodo poznejši zgodovinarji skoro gotovo imenovali »doba konferenc«. Ne mine še prav ena konferenca, se že začne druga, nobena pa ne rodi zaželenega sadu.

To vidimo zlasti pri konferenci za razorožitev. Ta se vleče že kakor morska kača, pa je še ni konec in kakor kaže, konca tudi še ne bo kmalu, dasiravno je vprašanje razorožitve dandanes najbolj važno, ker izboljšanje današnjega žalostnega gospodarskega stanja je odvisno v prvi vrsti od tega, ali bo svet še nadalje metal denar skozi okno za neproduktivne izdatke za vojne ali pa bo porabil denar za plodono ustvarjanje.

Akcija za ohranitev miru je dandanes že tako močna, da ga ni državnika, ki bi se upal javno zagovarjati vojno, pač pa vsi do zadnjega govore, kako silno vneti zagovorniki miru da so. Tako govore...

Kaj nam pa povedo dejstva?

Dejstvo je, ki ga ne more nihče utajiti, da je francoski državni zbor brez ugovora odobril vladi nove, ogromne kredite za utrjevanje francoskih meja in za nabavo novega vojnega orožja.

Dejstvo je, da grade Anglija, Francija, Italija, Amerika itd. vedno nove in vedno večje in močnejše vojne ladje.

Dejstvo je, da vlivajo v Nemčiji nove topove (najmodernejši) in da neka tvornica strupenih plinov v Hamburgu dela noč in dan.

Dejstvo je, da je Hitler svojo organizacijo postavil popolnoma na vojaško podlago in uvedl povsod strogo vojaško disciplino.

Dejstvo je, kar nam dokazuje zgodovina, da se pojavljajo v državah »koncentracijske« vlade

(brez strank) vedno le takrat, če pričakujejo velike dogodke.

To so dejstva, katerim bi pridejali lahko še še lepo število drugih. Za pametne ljudi pa zadostuje že to, kar smo našli.

Treba bo torej še mnogo dela in treba bo popolnoma prenoviti in preroditi mišljenje ljudi, predno bomo mogli računati na trajen mir med narodi in državami.

Skupščina mesarjev in klobasničarjev Dravske banovine

se vrši za časa velesajma v torek 6. in sredo 7. junija 1933 po sledečem sporedu: V torek ob 19. uri zvečer otvoritev kongresa v veliki dvorani restavracije »Zvezda« v Ljubljani. Referira zbornični svetnik g. Windischer Josip ml. iz Novega mesta: »Položaj mesarske obrti v Dravski banovini.« Po kongresu istotam pozdravni večer na čast udeležencem iz drugih banovin in Dravske banovine. V sredo 7. junija 1933 od pol 9. uri dopoldne zbirališče pred magistratom, ogled mesta (mesine klavnice, sejmišča, nebotičnika itd.). Ob pol 11. uri dopoldne ustanovni občni zbor Zveze mesarskih združenj za Dravsko banovino v zbornici. Popoldne ob 2. uri skupni obisk velesajma. Z velesajmsko legitimacijo je dana ugodnost za polovično vožnjo po državnih železnicah. Prijavljeni so zastopniki iz Beograda in Zagreba. Skupščina bodo prisostvovali zastopniki javnih oblastev. Prijave je pošiljati na naslov: I. Zan, mesarski mojster, Ljubljana, Solški drevored. Vabimo mesarje obrtnike iz cele Dravske banovine, di se udeležijo mesarskega kongresa, ki bo mejnik v razvoju strokovne organizacije tega stanu.

Mladina

Kmetско-delavski mladini!

Tretjega junija bo občni zbor Zveze kmet-skih fantov in deklet, centrale šestdesetih Društev kmet-skih fantov in deklet, v katerih je organizirana vsa ona kmetско-delavska mladina, ki sledi svojemu notranjemu ukazu po združitvi, spopolnitvi izobrazbe in poglobitvi znanja po osnovni šoli.

Vsako leto se ta mladina sestaja, polaga račune izvršenega dela, kuje delovne načrte za prihodnost in z velikim optimizmom zre v boljše bodočnost. Že deveto leto bo letos zbrana v Ljubljani in njen mladi klic, poln energije, požrtvovalnosti, neustrašenosti, ambicije in mladinske vztrajnosti, bo veljal v prvi vrsti oni kmetско-delavski mladini, ki stoji ob strani kmetско-delavskega mladinskega pokreta in moče spoznati važnosti in pomembnosti borbe tega pokreta za kmetско-delavski stan.

Težki so časi, v katerih mladina preživlja svoja mlada leta. Povsod vidi neurejenost, neskladnost stanov in večno borbo človeka-posameznika nad skupnostjo. Socijalna pravičnost, družabna enakost in blagostanje naroda podlegajo kratkovidnim in strankarskim zahtevam pešice ljudi.

Če se ozremo v delavsko ali kmetско hišo in če pogledamo v delavnice malih obrtnikov, vidimo povsod isto sliko: bedo, pomanjkanje, na obrazih življenjsko utrujenost in upadlost ter strah še pred slabšo bodočnostjo.

Narod, ki ga po mneju, izraženem v govorih po parlamentih in na javnih zborovanjih velikih državnikov, tvorita kmet in delavec, ta narod je danes gmotno in duševno uničen. Ob vsaki priliki se kaj rado poudarja, da trajnost in moč države zavisita od blagostanja naroda. Kako smešna je ta trditev, ko vendar vidimo, da ravno »narod« nima blagostanja. Gotovo sta kmet in delavec počaščena od zgornjih besed raznih odličnikov, vendar je njima težko živeti od golih besed.

Kmet-ska mladina! V soboto boš zopet zborovala in predložila bilanco svojega dosedanjega dela. Že vnaprej lahko rečemo, da je bilo Tvoje delo obilno in za narod koristno. Ko boš postavljala pred sebe nove zahteve, bodi širokogrudna, odkritosrčna, jasno in neustrašeno povej svoje misli in namere. Povdari odločnost borbe za kmetovo in delavčovo boljše bodočnost. Zahtevaj, daj duška svoji notranjosti, ki se je odločila za idejo in program kmetско-delavskega mladinskega gibanja.

Odkloni s povdankom višjega poslanstva ideje vsako hlapčevanje in podrejeno službo nekaterim — za par dinarjev. Ne vdaj se kompromisarstvu, ki je časovno in ki idejni program razjede in uničuje. Izključi vsako barantanje s Tvojo idejo, odvrži od sebe vse, kar je neiskrenega in potuhnjenega.

Tvoja misel je višja in občestvena. Služiti mora narodu, njegovim pravicam in dolžnostim. Brez zamolčanja povej, da vidiš vse ovire, zapreke in ozkosrčne namene poedincev, povej tudi, da so vse grožnje ničeve, da se ničesar ne ustrašiš v borbi za enakopravnost kmetско-delavskega stanu z drugimi stanov. Odkrito izjavi, da si pripravljena žrtvovati sebe v boju za zmago svoje ideje.

S temi mislimi in željami na še hitrejši, uspešnejši razmah kmetско-delavskega mladinskega gibanja, bodite vsi mladi borci v beli Ljubljani iskreno in srčno pozdravljeni!

Kreft Vlado.

Važen opomin

Vsem tov. društvom in delegatom za občni zbor Zveze kmet-skih fantov in deklet 3. junija v Ljubljani!

Vsem delegatom smo poslali poverilnice za občni zbor Zveze, kakor tudi vsa podrobna navodila za znižano vožnjo itd. Kdor ne bi do petka pisma prejel, naj gre osebno na pošto vprašat po prihodu petkove pošte.

Društva, obvestite o tem vse delegate, da ne bo nesporazumov!

Zveza.

★

Na binkoštno nedeljo vsi v Beričevo!

Beričevo bo imelo v nedeljo pravi kmet-ski praznik. Ob 11. uri dopoldne bo v dvorani novozgrajenega Kmet-skega doma slavnostni zaključek obnega zbora Zveze kmet-skih fantov in deklet, katerega se udeležijo poleg delegatov vseh v Zvezi včlanjenih društev iz vse Slovenije tudi najodličnejši predstavniki slovenskega kmet-skega gibanja.

Po obnem zboru bo za vse udeležence obč. zbora prirejen skupen obed.

Ob 2. uri popoldne bo pod pokroviteljstvom bana Dravske banovine tov. dr. Draga Marušiča slavnostna otvoritev Kmet-skega doma.

Po zaključeni slavnostni otvoritvi velika kmet-ska veselica. — Sodeluje vojaška godba iz Ljubljane.

Iz Ljubljane v Beričevo in nazaj vozijo posebni avtobusi. Kdor čuti v sebi ljubezen do matere zemlje, kdor sliši klic naše vasi in zlasti klic njenih mladih borcev, ta bo prihitel na binkoštno nedeljo v Beričevo.

★

Kmet-sko prosvetno društvo »Brazda«, Ljubljana, se udeleži na binkoštno nedeljo otvoritve Kmet-skega doma tovariškega društva v Beričevem deloma z okrašenimi vozovi, deloma z avtobusi. Zbirališče na dvorišču Kolodvorske ulice št. 7, odhod točno ob pol 12. uri. Vsi in točno!

Odbor.

★

Iz naših društev

Zapotok. Dne 5. junija t. l. priredita pri nas Društvo kmet-skih fantov in deklet in vaški gospodarski odbor domačo veselico na vrtu Andreja Kikl-a. Vabijo se vsi okolčani k obilni udeležbi.

Sv. Boltenk pri Središču. Tukajšnje »Društvo kmet-skih fantov in deklet« priredi na binkoštni ponedeljek 5. junija t. l. v šoli veseloigro »Težke ribe«. Prijatelji kmet-ske mladine vljudo vabljivi.

Sv. Jurij ob juž. žel. I. redni občni zbor »Društva kmet-skih fantov in deklet« se je vršil v nedeljo dne 14. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v tukajšnji osnovni šoli. Razen lepe udeležbe članstva sta nas posetila ob tej priliki tudi delegata drameljskega »Društva kfid« tov. Andrej Jesenek in Jože Jager.

Po pozdravnem nagovoru predsednika tov. Toneta Merslaviča so sledila poročila društvenih funkcionarjev, iz katerih je bilo razvidno, da je bilo društveno delovanje v prvem letu svojega obstoja prav živahno. In to seveda kljub vsem oviram, ki so bile postavljene njegovemu razvoju. Mladina gre z razsodnostjo korajžno preko tega k cilju.

Za tekoče poslovno leto je bil soglasno izvoljen sledeči odbor: predsednik Tone Merslavič, podpredsednik Franc Šumrada, podpredsednica Ivanka Muškatelec, tajnik Ivan Urleb, blagajničarka Nežika Merslavič, odborniki: Jakob Fendre, France Hajnšek, Lojze Klajnšek, Nežika Kompolšek, Jože Rajšl, Ivan Sivka in Marica Škoberne; namestniki: Anton Brečko, Ivan Fendrih, Jakob Šolinc in Milka Boršič. Nadzorni odbor: Franjo Žagar, š. upr. in Mla Schreiner, š. upr.

Nato se je razvil načrt za bodoče delo, predvsem pa je tov. predsednik priporočal vsemu

članstvu, da se naroči na naš kmet-ski tisk, kakor »Grudo«, »Kmet-ski list« in knjige »Kmet-ske Matice« ter ga vsepovsod razširja. Novi odbor si je nadel nalogo, podvojiti svoje delovanje.

Orla vas. V soboto, 6. maja t. l. smo imeli VII. redni občni zbor Društva kmet-skih fantov in deklet. V preteklem letu smo pridno delali, kajti prireditve so nam priča za to. Poleg tekme koscev, katero smo priredili v Letušu z mladinskim zborovanjem, smo tudi pridno igrali, imeli predavanja in napravili dva izleta. V zimskem času je naša knjižnica izposodila lepo število knjig, čitalnica pa nudi svojim članom raznovrstne liste in revije. Za tistega, ki hoče, dovolj na razpolago. Izvolili smo razen malih sprememb, stari odbor, kateremu predseduje tov. Franc Kronovšek. — V nedeljo 21. maja t. l. smo priredili poučen izlet v graščino Novi kloster, kjer smo si ogledali napredno gospodarstvo, krasno živino in druge zanimivosti vrtnarstva in ostalega gospodarstva. Z izletom smo bili prav zadovoljni in se na tem mestu g. upravitelju za njegovo naklonjenost iskreno zahvaljujemo.

Mlake pri Podzemlju v Beli Krajini. Novo ustanovljeno »Društvo kmet-skih fantov in deklet« na Mlakah pri Podzemlju priredi dne 11. junija tekmo koscev. Po končani tekmi bo velika društvena veselica na vrtu tov. Smuka na Mlakah. Igrala bo prvovrstna godba, za dober prigrizek in dobro kapljico bo posetnikom preskrbljeno. Pekli bomo jance na ražnju ter točili najboljša belokranjska vina. Vabijo se vsa tovariška »Društva kmet-skih fantov in deklet« ter vsi prijatelji in somišljeniki kmet-ske ideje ter organizacije, da skupno manifestirajo na prosoh in napredek kmet-skega pokreta.

Toplice na Dol. V nedeljo, 28. maja t. l. se je vršil III. redni občni zbor »Društva kmet-skih fantov in deklet« pri tov. Gašparju Pelkotu. Poročal je tov. Kronovšek, ki nam je dal navodila za nadaljnje delo našega društva. Izvolil se je po večini stari odbor, le predsedstvo je prevzel tov. France Šober. Novi odbor si je nadel nalogo, da bo delovanje društva poživil in pritegnil v njega tudi mlajše moči. Pričakujemo najboljše uspehov!

Podhosta. V Meniški vasi so se v nedeljo 21. maja t. l. zbrali naši organizirani fantje in dekleta v prostorih tov. Trnika, kjer se je vršil III. redni občni zbor »Društva kmet-skih fantov in deklet«. Iz poročil društvenih funkcionarjev je razvidno, da je društvo v preteklem letu dobro delovalo. Na občnem zboru je poročal predsednik »Zveze« tov. Kronovšek, ki je navzočim razglabljal naš kmet-ski program in kakšne dolžnosti čakajo našo kmet-sko mladino. Izvolil se je večinoma stari odbor, ki bo tudi zanaprej delal še z večjim veseljem za svojo mlado kmet-sko organizacijo, ker vemo, da le v slogi je moč in naša rešitev!

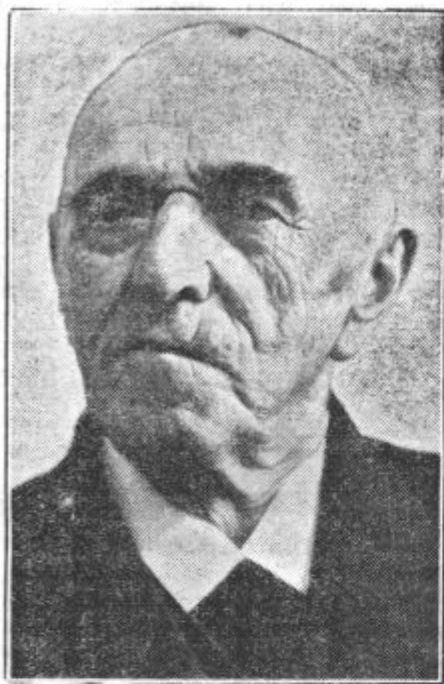
Št. Jurij ob Taboru. »Društvo kmet-skih fantov in deklet« iz Središča ob Dravi je na praznik Vnebohoda 25. maja t. l. gostovalo z igro »Veleja« v dvorani g. Komarja v Kaplji. Obisk je bil povoljen, če računamo, da je popoldne zelo deževalo, da je bil še bližnjim obisk otežkočen. Igrali so naši Središčani zelo dobro, saj so želi splošno pohvalo in priznanje. So igralci, in so se tudi potrudili. Po igri so predvajali še šaljiv nastop »Na straži pri smodnišnici«, kar je izzvalo obilo smeha. — Po predstavi so se zbrali Središčani in člani ter članice »Društva kmet-skih fantov in deklet« iz Št. Jurja ob Taboru, Orle vasi in Št. Lovrenca v Sav. dol. v gostilniških prostorih tov. Žilnika, kjer so se med seboj spoznali, zapeli par lepih pesmi in navezali razgovor na našo mladinsko organizacijo. Po par urkah, ki so hitro minule, smo se poslovili in si obljubili, da se bodo še sestali; do tedaj pa pridno na delo za našo sveto kmet-sko stvar!

Zapeka. Vseučiliške klinike potrjujejo, da naravna »Frane-Jožefova« grenčica, zlasti v srednji in visoki starosti izborna čisti želodec in čreva.

† Vekoslav Spinčič

Pretekli teden je zatisnil za vedno oči nar. poslanec Vekoslav Spinčič. Z njim je legel v grob velik narodni voditelj, učitelj in svečenik, čigar vse življenje je bilo posvečeno Bogu in

narodu. Pokojnik je bil po rodu iz Istre, po mašniškem posvečenju se je posvetil študijam ter postal profesor; kot šolnik in zlasti kot parlamentarec je stal nad 50 let v službi naroda, za katerega mu ni bila nobena žrtev prevelika. Neustrašen je bil v borbi za pravice naroda; tujcu, ki je te pravice krtil, se je postavil v bran z vso svojo neukrotljivo voljo in borbenostjo. V svojem življenju in delu je bil mož, kakršnih je malo; spomin nanj bo zapisan v slehernem srcu iskrenega Jugoslavana.

Potujoča kmetijska razstava

V prihodnjih dneh pride v naš lepe slovenske kraje potujoča kmetijska razstava, ki bo seznanila slovenske kmetovalce s sodobnim kmetijstvom, posledicami dobrega in slabega gospodarstva, naprednim delom in izboljšanjem naših prilik.

Vsi vemo, da živimo v težkih dneh in da je od nas samih odvisno, kako bomo naše stanje izboljšali. Naša država se v polni meri zaveda omenjenih dejstev in vidi v kulturi in napredku naše vasi največje jamstvo za boljšo bodočnost našega kmeta in celokupnega gospodarstva. Radi tega je kmetijsko ministrstvo uvedlo potujočo kmetijsko razstavo, ki naj bo tudi v bodoče zrcalo naše kulture in prosvete in trajna vez med znanostjo in prakso. S pomočjo prometnih in kmetijskih strokovnjakov je uspelo hvalevredno misel uresničiti in osnovati izvršujoči odbor potujoče kmetijske razstave in šole, ki je z velikim trudom in žrtvami uredila odnosno realizirala zasnovano misel.

Modremu vlaku oziroma celotni akciji je pokrovitelj Nj. Vel. kralj, ki je že v nešteti primerih ponovno dokazal, da mu je najvišja želja videti jugoslovanski narod v gospodarskem popolnem razvoju, napredku, svobodi in miru. Naša dolžnost pa je, da se kot dobri in napredni gospodarji zavedamo visokega pokroviteljstva, podpiramo odnosno se odzovemo Njegovemu vabilu in prizadevanju le s polnoštevilno udeležbo in se tudi v bodoče udeležujemo na domači grudi po načelu naprednega kmetijstva, ker s tem največ doprinesemo samemu sebi, pa tudi razvoju in napredku naše domovine.

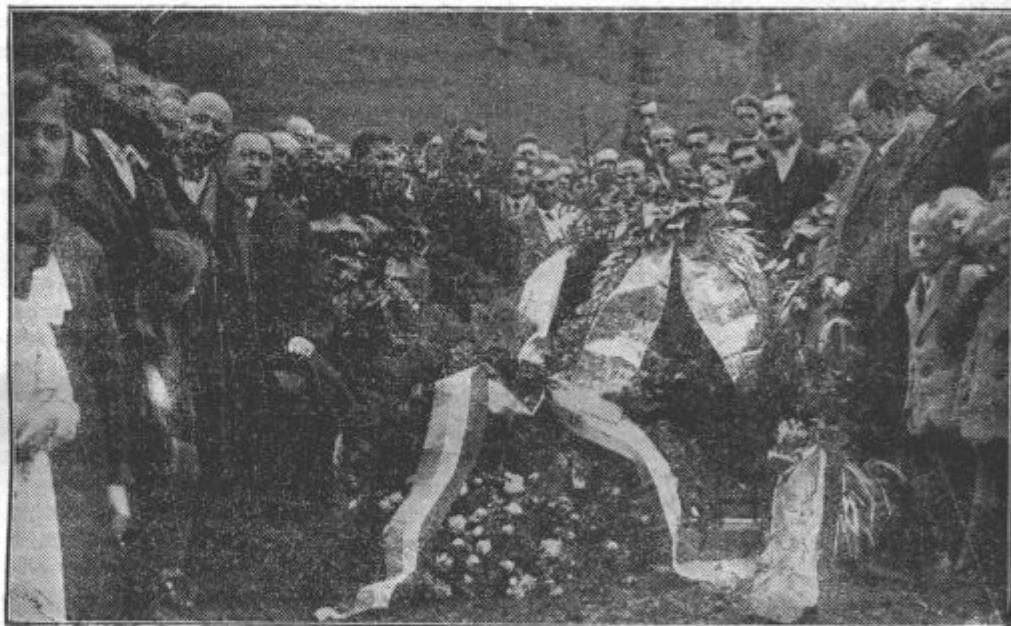
Ko bi se vsi kmetje zavedali svoje ogromne gospodarske in politične moči, bi izdajali namesto tednika največji dnevnik.

Svečana počastitev spomina na grobu Gustava Pirca

(Ob 10 letnici njegove smrti)

Tam gori pod veličastnim Triglavom v divno lepem Bohinju na pokopališču Sv. Martina v Srednji vasi, kjer vživa večni sen in pokoj učitelj in buditelj slovenskega kmeta Gustav Pirc, se je zbrala na praznik Vnebohoda ob njegovem grobu ogromna množica kmetijskega prebivalstva, da počasti spomin na tega velikega moža ob 10. letnici njegove smrti. Poleg domačinov bohinjskih kmetov, pa so bile številno zastopane tudi razne deputacije od drugod, katere je vodil v imenu slovenskih kmetov upravnik g. Janko Vičič iz Ljubljane. V deputaciji so bili: za Kmetijsko družbo podpredsednik Glavnega odbora g. Ivo Sancin in upravnik g. Anton Bukovic; za Ekonoma ravnatelj g. Anton Soršak; za Društvo kmetijskih strokovnjakov pa mlekarški ref. g. Franjo Pavlica; za Kmetijsko podružnico Lesce župan g. Ivo Ažman; Kmetijsko strojno in mlekarstvo zadrugo Zasip je zastopal načelnik g. Ivan Golc; Kmetijsko podružnico Gameljne delegat g. Anton Podgoršek; Kmetijsko podružnico Moste pri Komendi načelnik g. Josip Hočevvar; Kmetijsko podružnico Bohinjsko Bistrico delegat g.

Po deseti maši, ki se je brala za blagega pokojnika, je najprej zapel na pokopališču cerkveni pevski zbor pod vodstvom Jerneja Grma v srce segajočo »Vigred se povrne«. Na grobu se ga je v lepem govoru prvi spomnil leški župan g. Ivan Ažman ter položil v imenu slovenskih kmetov krasen venec, ki je nosil na zelenih trakovih napis: »Prijetelji kmetijskega pokreta svojemu tovarišu ob 10. letnici.« Kot drugi je nastopil solznih oči v naravnost ginljivem govoru podpredsednik glavnega odbora Kmetijske družbe g. Ivo Sancin ter rekel med drugim na koncu: »Ako ste kradli, ste tatovi, a ukradeni lahko vrnete. Krasti časti in poštenja, pa ne smete nikdar, ker krivice poravnati ne morete!« V znak hvaležnosti in spoštovanja do tega velikega moža je poklonil lep venec v imenu Kmetijske družbe in zaklical slava Gustavu Pircu. Tretji je spregovoril na kratko ref. za mlekarstvo Franjo Pavlica in rekel: »Kot učenec tega za slovenski narod in še posebej za slovenskega kmeta lahko rečem največjega moža polagam ta venec iz hvaležnosti v imenu Društva kmetijskih strokovnjakov ter kličem slava Gustavu Pircu.« Za njim so položili krasne vence še drugi predstavniki kmetijskih podružnic in njegovi ožji prijatelji. Svečanost je zaključil pevski zbor z večno lepo pesmijo »Nad zvezdami«.

Franc Godec; Kmetijsko podružnico Srednja vas načelnik g. Janez Cvetek in g. Janko Hodnik; Kmetijsko podružnico Stara Fužina načelnik g. Janez Mencinger; Kmetijsko podružnico Čejnjava načelnik g. Jože Mlakar; Tujsko prometno društvo pa g. Stanko Hribernik.

Društvo kmetijskih strokovnjakov za Dravsko banovino

bo imelo občni zbor v soboto, dne 10. junija t. l. ob 2:30 uri popoldne v dvorani restavracije »Pri Levu« na Gosposvetki cesti v Ljubljani. Sreski kmetijski referenti se specialno vabijo. Za redne člane društva je udeležba obvezna.

Potujoča kmetijska razstava in šola v Kranju

bo stala na kranjski železniški postaji celi dan dne 9. junija t. l. Binkoštna nedelja je kakor nalašč primerna za tako veliko prireditev, posebno še, ker se vrši ta dan tudi zlet Sokolske župe Kranj. Sprejem in otvoritev razstave se bo vršila točno ob 9. uri popoldne. Razstaveni vlak obsega 24 vagonov. V vsakem vagonu bo tolmach. Razen tega sodelujeta pri pojasnjevanju razstavnih predmetov sreski kmetijski referent in njegov pomočnik in dva stalna predavatelja. Popoldan in zvečer bodo filmska predavanja iz raznih kmetijskih panog, ki obetajo biti zelo za-

nimiva in poučna ne samo za kmetovalce temveč tudi za meščanstvo. Priporočamo številni obisk razstav in predavanj našim kmetom, gospodinjam in mladini, kakor tudi drugim slojem.

Modroci !!

Najcenejše in najboljše modroce (federmodroce), otomane, mreže, divane, športne fotelje in garniture Vam nudi

F. SAJOVIC, LJUBLJANA
Stari trg 6
Vsa tapetniška dela po nizki ceni

Pri številnih težkočah ženskega spota povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica najboljšo olajšavo. Spričevala klinik za ženske bolezni dokazujejo, da se v uporabi zelo milo odvajajoča »Franz Josefova« voda posebno pri porodnicah z izbornim uspehom. Dobiva se v lekarnah in specerijskih trgovinah.

Samo eno edino je

zdravilno planinsko bilje, ki raste na solčnih planinskih krajih Slovenije. Hribovita zemlja, na kateri raste, je polna zdravnih mineralnih soli, ultra-violetni žarki planinskega solca pa pojačujejo delovanje vitaminov, ki se nahajajo v rastlinstvu.

„PLANINKA“-CAJ BAHOVEC

sestoji v glavnem iz tega zdravilnega bilja in zaradi svoje vsebine čisti kri, čisti blagodejno, ne ustvarja navade, žene na vodo in s tem obnavlja ves organizem. Izvirna škatla Din 20— v lekarnah in drogerijah.

Lekarna Mr. L. BAHOVEC, Ljubljana

Reg. št. 1349 z dne 6. 7. 1932

Domače vesti

Razpisana služba. Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje službeno mesto tajnika cestnega odbora v Novem mestu. Za to mesto pridejo v poštev samo prosilci, ki so dovršili najmanj nižjo srednjo ali njej enakovredno šolo. Prošnje, opremljene z vsemi dokumenti, je vložiti najkasneje do 15. junija pri sreskem cestnem odboru v Novem mestu.

V Beogradu so te dni pričeli graditi monumentalno palačo borze, ki bo eno najlepših poslopij prestolnice. Gradbena dela so proračunana na dvajset milijonov dinarjev.

Herriot častni meščan Subotice. Subotička občinska uprava je izvolila na današnji seji bivšega predsednika francoske vlade Eduarda Herriota za častnega meščana v znak za zasluge, ki si jih je pridobil za našo državo.

Prenapolnjena umobolnica. Uprava umobolnice v Novem Celju sporoča, da je sprejem nadaljnjih bolnikov v zavod zaenkrat nemogoč zaradi nedovršenih adaptacij in ker so vsi razpoložljivi prostori zasedeni. Tudi v bodoče je treba v vsakem primeru za sprejem pismeno zaprositi in priložiti zdravniško izpričevalo. O rešitvi take vloge bodo prizadeti pismeno obveščeni.

Bogat ribolov. Po lepem vremenu so ribiči v okolici Splita preteklo sredo nalovili več stotov sardel in drugih rib.

Pol metra snega v Bosanski Krajini. Neprestano deževanje v Bosni je povzročilo, da so reke in potoki močno narasli in poplavlili vso okolico. Na hribovih je padel sneg, ponekod nad pol metra visoko.

Hiša je zgorela. V noči na sredo je nastal požar v Valterskem vrhu. Zgorela je koča posestnika Jožefa Koširja.

Strela ubila kmeta. Pri Melencih v Banatu je strela ubila kmeta Savo Toškova, starega 29 let. Ko se je vračal s polja, ga je zalotil vihar, pred katerim se je zatekel pod streho občinske hiše. Tamkaj je že stal neki možki, kateremu se ni zgodilo nič hudega, Toškova pa je strela ubila.

TISKOVINE
vseh vrst trgovske, uradne, reklamne, časopisne, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Podpora za nove šole v Dravski banovini. Prosvetni minister je odobril 80.000 Din za podeljevanje podpor siromašnim občinam, ki v Dravski banovini gradijo nove osnovne šole.

V Mengšu sejem preložen. Zaradi silnega deževja se je preložil sejem v Mengšu od 26. t. m. na četrtek dne 1. junija.

Zoget utopljenec v vodnjaku. V vaškem vodnjaku v Vilem pri St. Janžu so našli te dni okrog 40 let starega mrtveca.

Uničevanje gosenic s strupom. V ministru za gozdove in rudnike se vrše priprave za pobijanje gosenic, metuljev in drugih škodljivcev z zaprašanjem gozdov s strupenim praškom iz letal.

Zračni promet Ljubljana-Zagreb. Dne 1. junija po prvič odprt letalski promet za potnike in pošto na progi Zagreb-Ljubljana. Promet bo vzdrževalo letalo »Potez« vsak dan razen nedelje.

Največje orgle v naši državi. Na binkoštno nedeljo se bo v Osijeku vršila kolavdacija novih orgel v rimsko-katoliški cerkvi v gornjem mestu. Te orgle so baje najmodernejše in največje v naši državi.

Kongres mlinarjev. Na inicijativo Zveze mlinarjev in v sporazumu z ostalimi organizacijami mlinarjev je sklican za 8. junij v Beogradu tretji kongres mlinarjev.

Živinorejska zadruga, ki je bila nedavno osnovana za škofjeloško območje, si je začrtala zelo lep in vzpodbuden program. Skrbeti hoče za odgojo čistokrvne pingavske pasme, dobavljati podpore za nakup mladih bikcev, uvesti kontrolno molžo in bodriti slednjič zadrugo za povzdigo in napredek živinoreje v duhu sodobnih izsledkov, zlasti tudi v pogledu higijene po hlevih. Zadruga upa zbrati okoli sebe do 40 članov, ki bodo v pravkar navedenih smereh res veliko lahko storili.

Shodi JRKD v žmarskem okraju. Krajevna organizacija Sv. Florjan pri Rogatcu in krajevna organizacija Zetale sta sklicali 25. t. m. javne shode, ki sta se vršila v Sv. Florjanu dopoldne in v Zetalah popoldne. Obeh shodov so se udeležili vsi okolišni župani in veliko število kmetškega prebivalstva. Na obeh shodih sta govorila senator g. dr. Rožič in narodni poslanec Vekoslav Spindler.

Strela ubila dve kravi. Med hudo nevihto je v Loki pri Ptujju strela udarila na pašnik in ubila dve kravi. Pastirja so našli nezvestnega, z umetnim dihanjem so ga pa kmalu spravili k zavesti.

Smrtna nesreča pri sekanju drevja. V Pečici pri Poljčanah se je pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal 23-letni viničarjev posestnik France Ajdnik. Zgodaj zjutraj sta odšla s prijateljem Ivanom Sternškom v gozd in podirala buke. Nesreča je hotela, da je podžagana bukev padla na Ajdnika in ga pokopala. Nesrečnemu fantu je zlomilo eno nogo, vdrla prsni koš, počila mu je tudi lobanja. Bil je takoj mrtev.

Površina ozimnih posevkov v Rusiji je letos manjša nego je bila lani. Po načrtu za l. 1932-1933 bi morala biti letos v Rusiji posejana površina 137-1 milijona hektarjev (načrt za l. 1931/32 je določil 141-6 milj. hektarjev) in sicer 42 milj. hektarjev z ozimnimi posevki in 95 milj. hektarjev z jarnimi posevki. Po pravkar objavljenih predhodnih podatkih pa je bilo z ozimnimi posevki posejano le 85 odst. predpisane površine, tako da znaša primanjkljaj nasproti načrtu 10-8 milijona hektarjev. Površina jarih posevkov je bila po načrtu za l. 1933 reducirana od 102 na 85 milj. hektarjev. Najbolj je bila reducirana površina jare pšenice (od 31-5 na 23-2 milj. hektarjev). Kakor je podoba, Rusija tudi letos ne bo mogla v večji meri izvažati pšenice.

Žrebanje srečk

Srečke Rdečega križa

Pri žrebanju, ki se je vršilo dne 15. t. m., so bile amortizirane sledeče serije: 2017, 2108, 3420, 3482, 4970, 5393, 6077, 6154, 6481, 6582, 7107, 7603, 7631, 8011, 8137, 8379, 8647, 8830, 9053, 9731.

Dobitke so zadele: Serija 4048 štev. 97 Din 100.000—; 6487, 2 Din 1000—; 6565, 8 Din 500—; 5175, 51 Din 500—; 4488, 10 Din 200—; 5260, 89 Din 200—; 5472, 50 Din 200—; 9054, 60 Din 200—; 551, 67 Din 50—; 608, 47 Din 50—; 773, 18 Din 50—; 1126, 26 Din 50—; 1246, 75, Din 50—; 2848, 30 Din 50—; 3167, 35 Din 50—; 3420, 49 Din 50—; 3534, 82 Din 50—; 4767, 67 Din 50—; 5096, 90 Din 50—; 5349, 58 Din 50—; 6308, 32 Din 50—; 7147, 68 Din 50—; 7256, 45 Din 50—; 8591, 73 Din 50—; 8772, 99 Din 50—; 8786, 69 Din 50—; 9276, 41 Din 50—; 9964, 61 Din 50—.

Tržne cene

v Dravski banovini

Voli, žive teže, I. vrste	1 kg Din	4-50 do 5-
Voli, žive teže, II. vrste	1 kg Din	3- do 4-
Voli, žive teže, III. vrste	1 kg Din	2- do 3-
Krave, žive teže, I. vrste	1 kg Din	2- do 3-50
Krave, žive teže, II. vrste	1 kg Din	1-90 do 2-50
Teleta, žive teže	1 kg Din	4- do 5-50
Praščiči, debeli, živa teža	1 kg Din	8- do 9-
Praščiči, debeli, zaklani	1 kg Din	9- do 11-
Praščiči, 3-4 mes. stari	1 kom. Din	200- do 350-
Kokoši	1 kom. Din	25- do 30-
Piščanci	1 kom. Din	18- do 25-
Pidelki:		
Pšenica domača	100 kg Din	200- do 225-
Rž	100 kg Din	150- do 175-
Oves	100 kg Din	130- do 150-
Koruza	100 kg Din	90- do 110-
Ajda	100 kg Din	200- do 210-
Fižol	100 kg Din	180- do 200-
Krompir	100 kg Din	60- do 70-
Seno sladko	100 kg Din	70- do 80-
Slama	100 kg Din	50- do 60-
Mleko	1 liter Din	2- do 2-50
Smetana	1 liter Din	10- do 13-
Surovo maslo	1 kg Din	24- do 30-
Sir	1 kg Din	16- do 20-
Drva za gorivo, trda, 1 kub. m	Din	80- do 120-
Drva za gorivo, mehka, 1 kub. m	Din	60- do 80-

Valute

1 nemška marka	Din	13-50
1 švicarski frank	Din	11-10
1 ameriški dolar	Din	48-50
1 angleški funt	Din	193-50
1 francoski frank	Din	2-25
1 češkoslovaška krona	Din	1-71
1 italijanska lira	Din	3-
1 avstrijski šiling	Din	8-80

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1933, se mora do nadaljne odredbe dodati še 28½ % na ime »prima«. To se pravi, ako prodaj 1 ameriški dolar po kurzu Din 48-80 in dobiš še 28½ %, dobiš za dolar Din 62-70. To velja tudi za vse ostale tuje valute.

Sejmi

4. junija: Slovenska Bistrica, Petrovec,
5. junija: Koprivnik na Travi,
6. junija: Gorenja Ponikva, Dolnja Lendava, Vinica,
7. Kapela pri Brežicah, Krško, Loški potok,
8. junija: Turnišče, Rakitna,
9. junija: Sv. Primož pri Blagovni, Breg pri Ptujju, Pilštajn, Tirma,
10. junija: Lož.

Ko prečitaš Kmetški list, daš ga prečitali tudi sosedu in mu priporočaš, da si ga naroči. Celoletna naročnina znaša samo 30 dinarjev.

Vesti iz sveta

Rusija za Rooseveltov načrt. Kalinin je poslal predsedniku Zedinjenih držav odgovor, v katerem pravi, da bo poziv k političnemu in gospodarskemu miru našel tudi med narodi sovjetske unije najtoplejši odmev. Sovjetska Rusija je na vseh konferencah zagovarjala splošno razorožitev. Sklenila je tudi z mnogimi državami nenapadalne pakte. Unija bo sodelovala na razorožitveni konferenci in na londonski gospodarski konferenci.

Peš iz Belgije v Rim. Petdesetletni Belgijec Edmund Denvivier je v 51 dneh priromal peš iz svojega domačega kraja v Rim. Prehodil je 1670 kilometrov.

Katastrofalen vihar v Ameriki. Na vzhodu države Colorado je divjal strahovit tornado, ki je napravil veliko škodo. Po dosedanjih vesteh je bilo 12 oseb ubitih.

Razpust avstrijske komunistične stranke. Ministrski svet je sklenil razpust komunistične stranke zaradi njenega državi nevarnega dela.

Od žeje so umrli. Na italijanskem ozemlju Transjube v Afriki je zadnje dni zablodilo kakšnih 130 Somalijcev. Šli so na potovanje, da bi se izselili iz Kismayuja v severno Kenjo, pri tem pa so zgrešili pot in poplačali to napako s svojim življenjem. Umrli so vsi od žeje.

Železniška nesreča v Londonu. V bližini Wimbledona sta trčila skupaj dva predmestna vlaka. Štiri osebe so bile ubite, štiri pa ranjene.

Vsak 30. prebivalec ima radio. Najnovejša statistika o naročnikih radija na Češkoslovaškem je pokazala, da pride na vsakega 30. prebivalca ČSR po en radijski aparat. Vseh radio naročnikov v republiki je sedaj 510.343.

Nesreče v pruskih rudnikih. V pruskem deželnem zboru je bila nedavno vložena interpelacija glede pogostih nesreč v pruskih rudnikih. Na podlagi statističnih podatkov so namreč dognali, da se je samo v Prusiji primerilo 1.1931 nič manj nego 63.298 nesreč, med katerimi se je 629 primerov končalo s smrtjo.

Ogenj v tirolski vasi. Iz Innsbrucka poročajo, da je 24. maja izbruhnil ogenj v Mitteldorfu pri Birgenju. Zgorelo je 20 stanovanjskih hiš in prav toliko gospodarskih poslopij ter mnogo živine in krme. Nad 100 ljudi je brez strehe. Gmotna škoda je velika. Prebivalstvo sumi, da je ogenj zažgala zločinska roka.

Rjava Čeka. Hitlerjeva tajna policija je te dni odprla vse poštne predale v Prusiji ter pregledala pisma. To je storila na videz zaradi zatiranja komunistične propagande, čemur pa drugače orientirani Nemci ne verjamejo.

Pokopališke hijene. Iz Marseilla poročajo, da so oblasti izsledile tri uslužbence ondotnega pogrebnege zavoda, ki so okradli mrliče na domačem pokopališču. V zadnjem času so ukradli neki ženski, ki je bila nedavno pokopana, nakit in prstan v skupni vrednosti 20.000 frankov.

Velikanska ura. V višini 200 metrov so postavili na Eifflov stolp v Parizu velikansko uro s premerom 20 metrov. Ura bo v najkrajšem času pričela kazati Parižanom dnevni čas. Znotraj jo bodo razsvetljevali ponoči s silnimi žarnicami.

Avstrija odpira igralnice. Avstrijski listi poročajo, da je vlada končno izdala dovoljenje za odprtitev treh velikih igralnic v Badnu, na Semmeringu in v Salzburgu. Igranice bodo smeli posecati le inozemci.

Francoski deficit. Poslanska zbornica je z veliko večino odobrila proračunske dvanajstine, ki jih je prejšnjega dne sprejel tudi senat. Finančni minister Bonnet je pri tej priliki napovedal, da bo proračunski deficit pri sedanjem razvoju gospodarskih prilik do konca leta narasel na 7 milijard.

Toliko časa, dokler bo kmet samo čakal in poslušal kaj bodo gospod rekli, toliko časa se bo kmetu slabo godilo.

Ekonom

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA

v Ljubljani

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih pridelkov, najfinejšo banaško in domačo moko, koruzo, krmila, špecerijsko blago in ostale v to stroko spadajoče predmete

Velika zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre galice ter najboljšega trboveljskega in splitskega portland-cementa

Kolodvorska ulica šte. 7

Josip Olup, Ljubljana

Trgovina z manufakturnim blagom, moško konfekcijo in modnimi potrebščinami. Velika izbira kamgarnov, sukna in hlačevine iz priznane najboljših angleških, čeških in domačih tovarn. Velika zaloga moških in deških oblek ter vsakovrstnega perila iz lastne tovarne TRIGLAV. Obleke in perilo se izdeluje tudi po meri. Trgovski prostori: Stari trg 2, Pod Trančo 1, Kolodvorska ulica 8. Moje načelo je: dobro blago, najnižje cene!

Posojila

proti dolgoletnemu odplačevanju, za razdolžitve, nakup najrazličnejših premičnin in nepremičnin, za do-to itd. podeljuje:

Mobilna zadruga

Ljubljana,
Mestni trg šte. 25/L
Išče povsod poverjenike!

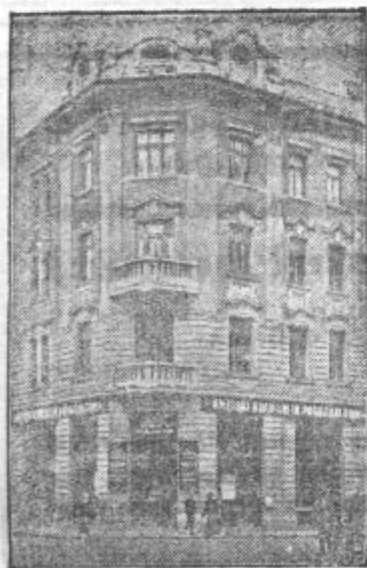
Kose in srpe

z garancijo, izdelane iz najfinejšega švedskega jekla v staroznani tovarni kos in srpov **Kajetan Ahacik v Tržiču**

nudi

„Ekonom“, Ljubljana

Kolodvorska ulica 7

Račun poštne hranilnice šte. 14.257

Telefon šte. 28-47

Brzjavni naslov: „KMETSKI DOM“

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

VLOGE na knjižice in tekoči račun se obrestujejo po 5%, pri tromesečni odpovedi po 6%, večje stalne vloge po dogovoru

Stanje vlog nad Din 35.000.000.— ● Rezerve Din 1.100.000.—

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog — Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinitve obrestovanja — POSOJILA daje proti poročstvu, na vknjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji

BLAGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½

Podružnici v Kamniku, Glavni trg — v Mariboru, Slomškov trg 3

